

KUKHAR LIUDMYLA. Electronic educational resources and cloud oriented means of education in professional activities of teacher.

The article analyzes of educational-educator process of modern establishment of education is done in the article, certainly in him role and place of the cloud facilities and properties of cloudy model of the use of services. International documents are considered in industries of the cloud computing, that determine base terminology and architecture for this industry. The article analyzes of determinations of cloud educational environment, activity of all participants of educational-educator and scientific processes and requirement is found out to their filling. It is neat cloud additions and services that it is expedient to use in the educational process of educational establishment, namely services of network the Internet (e-libraries, portals, forums, chats), social Internet-services (social networks, searching systems, maps of knowledge), controlled from distance departmental (Moodle, LearningSpace) teaching. Services of educational cooperation (are considered virtual classes, systems of joint work with additions in cloud environment, facilities for organization of Internet-conferences etc.

Keywords: professional activity, electronic educational resources, cloud-oriented training facilities.

УДК 378.016:373.2

Лякішева А. В.

РОЗГЛЯД ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

У статті розглядається правова компетентність фахівця, як здатність виконувати професійні функції з урахуванням соціально-правових знань та досвіду правових дій, виділяти в них соціально-правову складову та передбачає три рівні її сформованості: перший (початковий) рівень, де визначається ступінь уміння здобувати і опрацьовувати необхідні знання; другий, де визначається ступінь участі (активної чи пасивної) у суспільно-громадському житті; третій, де визначається ступінь взаємодії з соціально-правовим середовищем.

Ключові слова: правова компетентність, компетентісний підхід, соціальний педагог.

Питання формування правової компетентності майбутнього соціального педагога на сучасному етапі розглядається як один із пріоритетних напрямків в системі університетської підготовки студентів.

Виходячи з аналізу посадових обов'язків та практичної діяльності соціального педагога, зазначимо, що він повинен здійснювати соціально-правовий захист дітей, надавати соціально-правову допомогу, спрямовану на дотримання прав людини та дитини, сприяти реалізації правових гарантій різних категорій дітей, підвищувати правову культуру дітей, молоді, батьків, учителів. Отже вимоги суспільства та покращення якості освіти зумовлюють необхідність забезпечення ґрунтовної підготовки соціального педагога у вищих навчальних закладах до здійснення соціально-правової діяльності.

Компетенція розглядається сучасними науковцями (Д. Брител, В. Кричевський, О. Овчарук, Ж. Ольховська, П. Фляйсман та ін.) як необхідний складник компетентності, що є універсальним виміром успішності діяльності фахівця. Так, на думку дослідників (В. Болотова, В. Серикова), компетентісний підхід визначається не лише як знання, а як уміння розв'язувати проблеми, тобто готовність до діяльності.

Мета – розглянути особливості правової компетентності майбутніх соціальних педагогів у наукових дослідженнях.

Найчастіше компетентність визначається як здібність та готовність спеціаліста застосовувати у своїй професійній діяльності знання, вміння, навички, особистісні якості, що дозволяють виконувати та оцінювати результати своєї діяльності. Саме здібності майбутнього соціального педагога та його сформована готовність визначають подальший успіх у професійній діяльності. На думку дослідниці О. Болотової [1], праці якої присвячені вивченню системи неперервної правової освіти педагогічних кадрів, правова компетентність визначається рівнем правосвідомості студента та його правової активності. Саме це утворення дає змогу соціальному педагогу виступати захисником прав та інтересів особистості. У процесі визначення структурно-компонентного складу правової компетентності майбутнього соціального педагога та його підготовки ми спиралися на дослідження І. Ковчиної [5, с. 39], яка зазначає, що варто виходити з певного різновиду знань – соціальних, правових та соціально-правових. Ми підтримуємо думку, що виявом правової компетентності є правова активність (І. Серяєва, О. Теров), правова свідомість соціального педагога.

Отже, правова компетентність соціального педагога найчастіше розглядається як інтегративна особистісно-професійна якість особистості, що ґрунтується на правових цінностях та відображає її здібність та готовність застосувати систему правових знань, умінь у процесі соціально-педагогічної діяльності та дозволяє особистості мобілізуватися для виконання правового захисту, правової просвіти, підвищенню правової культури (Я. Кічук, А. Коротун).

Правова компетентність соціальних педагогів забезпечує реалізацію таких функцій, як захисна, попереджувальна, превентивна, виховна, просвітницька.

Карпенко О. зазначає, що соціальний педагог реалізовує названі функції не лише при роботі з окремим клієнтом, а й у роботі з групою, громадою за місцем проживання, національними меншинами, з певними категоріями населення, лікарнях, центрах реабілітації, у притулках і відділеннях соціальної допомоги [2, с. 15].

Правова компетентність соціальних педагогів є принципово важливою їх особистісно-професійною характеристикою, тому цілком виправданим є і науковий, і суто практичний інтерес до поглиблення наукового знання

відносно характеристики процесу формування правової компетентності майбутніх соціальних педагогів на основному етапі їх професійного становлення – у вищій школі.

Правова компетентність соціального педагога – складне, інтегроване утворення, що поділяється на компоненти. Структуру правової компетенції спеціалістів А. Карєєва визначає через особистісно-знаннєвий, інформаційно-знаннєвий, операційно-діяльнісний компоненти. А. Коротун [6, с. 15] пропонує структуру правової компетенції майбутніх соціальних педагогів із чотирьох взаємопов'язаних компонентів: мотиваційно-ціннісного, когнітивного, комунікативного, діяльнісно-рефлексивного.

Я. Кічук [4, с. 12] використовує такі складові компоненти правової компетентності: мотиваційний, когнітивний, аксіологічний, діяльнісно-творчий.

Правова компетентність проявляється, розвивається та реалізується в процесі розв'язання певного комплексу навчальних, професійних та інших завдань. Необхідною умовою ефективного формування правової компетентності є забезпечення відповідного середовища у вищому навчальному закладі, що сприяє вихованню, розвитку та вдосконаленню у студентів позитивних якостей особистості, підвищенню рівня його правової свідомості, активності та культури. Цьому також допомагає атмосфера закладу, включення студента в різні види виховної та позанавчальної діяльності, участь у різноманітних проектах, конкурсах, акціях, творчих змаганнях.

Правова компетентність соціального педагога передбачає:

– знання міжнародного та українського законодавства та інших нормативно-правових актів, основних сфер та механізмів правового регулювання суспільного життя;

– уміння виділяти правові аспекти у життєвих ситуаціях та визначати можливість їх розв'язання правовими засобами;

– здатність аналізувати правові ситуації з різних точок зору;

– визначати необхідний обсяг правової інформації для дітей, молоді, батьків, учителів та інших громадян;

– уміння бачити правові наслідки прийнятих рішень та дій;

– уміння попереджати порушення прав дітьми та молоддю;

– готовність та вміння використовувати механізми і засоби правового розв'язання проблем, у тому числі правового впливу на іншу людину;

– уміння представляти інтереси та права дитини, відстоювати їх, популяризувати правові знання та норми.

Завдання, пов'язані з формуванням правової компетентності майбутніх педагогів, можна класифікувати (за ознакою професійно важливих якостей) на три групи: професійно-світоглядні (інтереси, потреби, погляди, цілі, ідеали в сфері професійно-правової діяльності, активність у професійно-правовій підготовці); поведінкові (відповідальність, дотримання правових,

соціальних, морально-етичних норм, ініціативність, вимогливість до себе й інших у плані дотримання законодавства); особистісно-значущі (гуманістична спрямованість особистості, правова свідомість, правова зрілість, правова активність, здатність здійснення системного правового аналізу подій і ситуацій, володіння процедурою прийняття управлінських рішень, володіння навичками правового моделювання і прогнозування, здатність до адекватної самооцінки, культура самоосвітньої діяльності).

Висновки. Отже, формування правової компетентності майбутнього соціального педагога відбувається на всіх етапах його професійного становлення і процес підготовки соціальних педагогів у вищому навчальному закладі є лише підготовчим етапом реалізації його подальшої професійної діяльності.

Таким чином, правову компетентність соціального педагога слід розглядати як складне, цілісне й інтегроване утворення, яке передбачає: знання про основні сфери та механізми правового регулювання суспільного життя різних категорій населення; уміння виділяти правові аспекти в життєвих ситуаціях і визначати доцільність їх вирішення правовими засобами; уміння аналізувати правову ситуацію, яка склалася, з різних позицій і з урахуванням юридичних процедур; уміння бачити правові наслідки рішень, які приймаються; готовність та уміння використовувати механізми і засоби правового вирішення проблем.

Використана література:

1. *Болотова Е. Л.* Система непрерывной правовой подготовки педагогических кадров : автореф. дисс. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.08. / Е. Л. Болотова. – Москва, 2007. – 40 с.
2. *Карпова Л. Г.* Формування професійної компетентності вчителя загальноосвітньої школи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. / Л. Г. Карпова. – Харків, 2004. – 21 с.
3. *Кічук Я. В.* Експериментальний підхід до формування правової компетентності майбутніх соціальних педагогів: своєрідність, деякі результати запровадження : збірник наукових праць. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Вип. 88. Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2010. – С. 124-129.
4. *Кічук Я. В.* Правова компетентність майбутнього соціального педагога: теорія і практика : монографія / Я. В. Кічук. – Ізмаїл, 2009. – 32 с.
5. *Ковчина І. М.* Підготовка соціальних педагогів до соціально-правової роботи / І. М. Ковчина. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – 373 с.
6. *Коротун А. В.* Формирование правовой компетенции у будущих социальных педагогов в процессе профессиональной подготовки : автореф. дисс. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.08. / А. В. Коротун. – Екатеринбург, 2010. – 20 с.

References:

1. *Bolotova Ye. L.* Sistema nepreryvnoy pravovoy podgotovki pedagogicheskikh kadrov : avtoref. diss. ... d-ra ped. nauk : spets. 13.00.08. / Ye. L. Bolotova. – Moskva, 2007. – 40 s.
2. *Karpova L. H.* Formuvannia profesiinoi kompetentnosti vchytelia zahalnoosvitnoi shkoly : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04. / L. H. Karpova. – Kharkiv, 2004. – 21 s.
3. *Kichuk Ya. V.* Eksperymentalnyi pidkhid do formuvannia pravovoi kompetentnosti maibutnikh sotsialnykh pedahohiv: svoieridnist, deiaki rezultaty zaprovadzhennia : zbirnyk naukovykh prats. Naukovi zapysky. Seriia: Pedahohichni nauky. Vyp. 88. Kirovohradskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Volodymyra Vynnychenka, 2010. – S. 124-129.

4. Kichuk Ya. V. Pravova kompetentnist maibutnoho sotsialnoho pedahoha: teoriia i praktyka : monohrafiia / Ya. V. Kichuk. – Izmail, 2009. – 32 s.
5. Kovchyna I. M. Pidhotovka sotsialnykh pedahohiv do sotsialno-pravovoi roboty / I. M. Kovchyna. – Kyiv : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2007. – 373 s.
6. Korotun A. V. Formirovanie pravovoy kompetentsii u budushchikh sotsialnykh pedagogov v protsesse professionalnoy podgotovki : avtoref. diss. ... kand. ped. nauk : spets. 13.00.08. / A. V. Korotun. – Yekaterinburg, 2010. – 20 s.

ЛЯКИШЕВА А. В. Рассмотрение правовой компетентности будущих социальных педагогов в научных исследованиях.

В статье рассматривается правовая компетентность специалиста, как способность выполнять профессиональные функции с учетом социально-правовых знаний и опыта правовых действий, выделять в них социально-правовую составляющую и предусматривает три уровня ее сформированности: первый (начальный) уровень, где определяется степень умения добывать и обрабатывать необходимые знания; второй, где определяется степень участия (активной или пассивной) в социально-общественной жизни; третий, где определяется степень взаимодействия с социально-правовой средой.

Ключевые слова: правовая компетентность, компетентный подход, социальный педагог.

LYAKUSHEVA A. V. Consideration of the legal competence of future social pedagoges in scientific research.

The article deals with the legal competence of a specialist, as an ability to perform professional functions, taking into account the social and legal knowledge and experience of legal actions, to allocate in them a socio-legal component and assumes three levels of its formation: the first (initial) level, where the degree of ability to obtain and to develop the necessary knowledge; the second, where the degree of participation (active or passive) in social and public life is determined; the third, where the degree of interaction with the socio-legal environment is determined.

Keywords: legal competence, competency approach, social pedagogue.

УДК 378.091

Малежик П. М., Зазимко Н. М.

**ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ ПРИ НАВЧАННІ
СТУДЕНТІВ ІНФОРМАТИЧНИХ НАПРЯМКІВ ПІДГОТОВКИ**

У статті висвітлено деякі аспекти використання методу проектів у формуванні професійної компетентності студентів інформатичних напрямків підготовки. В основі ефективного навчання покладено розроблення та захист власного портфоліо навчального проекту, подальша розробка якого передбачає використання інформаційно-комунікаційних технологій та відповідність спеціальним вимогам до змісту і подальше впровадження спланованого проекту при навчанні студентів: Використання методу дає можливість сформуванню у студентів досвід творчої діяльності, виробити стійкі інтереси, постійну потребу до творчих пошуків. Такий підхід у навчанні може стати дієвим засобом формування професійних умінь і навичок студентів інформатичних напрямків підготовки, які завдяки тісній співпраці не тільки поглиблюють і конкретизують, але й набувають конкретних умінь.